

**КЫРГЫЗ БИЛИМ БЕРҮҮ АКАДЕМИЯСЫ
ОКУМУШТУУЛАР КЕҢЕШИ**

№7-жыйын протоколу

Дата: 29.08.2016-жыл
Убакыт: 14.00.
Бөлмө: Конференц-зал

КҮН ТАРТИБИНДЕГИ МАСЕЛЕЛЕР:

1. Кыргыз билим берүү академиясынын тегерегинде түзүлгөн кырдаал жөнүндө.
С.Байгазиев
2. Кол жазмаларды бекитүү.
- 2.1. Эгемен Кыргызстан: Кыргызстандын орто мектептеринин 9-классы үчүн «Кыргызстан тарыхы» окуу китебине толуктама (түзгөндөр: М.Иманкулов, А.Акунов, Т.Чоротегин, Э.Ишекеева, А.Дөталиев – 46 бет).
М.Иманкулов
- 2.2. Об утверждении рукописи курса «История религиозной культуры» (составители: М.Иманкулов, И.Курбанова, И.Асланова, К.Курманалиев, Т.Исаева - 102 стр.).
М.Иманкулов
- 2.3. Оцениваем навыки чтения в начальных классах. Методическое пособие от проекта USAID «Save the Children» (составители: С.Хамзина, И.Низовская, Г.Фадеева, А.Мааткеримова – 71 стр.).
А.Токтомаматов
- 2.4. Безопасность дорожного движения. Учебно-методический комплекс на кырг. и русск. языках (составители: Алмаз Тажибай, М.Эсенгулова, В.Кемелова, Т.Мамбеткулов – 96 стр.).
Б.Рыспаева

А.Мамытов: Урматтуу коллегалар, 27-августта Москвада кайгылуу окуя болуп биздин жарандар, 14 кыз курман болду. Республикабыздын Президенти 29-августту аза күтүү күнү деп жарыялады. Ушул күндөрү оюн-зоокко катышпайбыз. Азыр болсо курман болгон кыргызстандык кыз-келиндерин эскерип коюңуздарды суранам (1 минута эскерүүсү болду).

А.Мамытов: Кандай болгон күндө дагы убакыт өтө берет, жыл кайталанып жаңы окуу жыл кирет. Быйылкы жыл Кыргызстан үчүн өзгөчө жыл: эгемендүүлүккө быйыл 25 жыл болду. Бардыгыңарды эгемендүүлүк күнү менен куттуктайм, ар бир үйдө ийгилик, тынчтык болсун.

Акыркы 10 күндүнтегерегинде Кыргыз билим берүү академиясы туралуу ар кандай сөздөр айтылып демилгелер көтөрүлүп жатат. Ага байланыштуу мен маселени күн тартибине коюп “Кыргыз билим берүү академиясынын тегерегинде түзүлгөн кырдаал жөнүндө” деп атап окумуштуулар кеңешинин отурумун кеңейтилген форматта өтөлү деп чечтик, келип бергендериңиздерге размат.

Урматтуу окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрү, бүгүнкү отурумда окумуштуулар кеңешинин 19 мүчөсүнөн 18 мүчөсү катышып отурат. Отурумду баштоого кворум бар, отурумду баштаганга ким макул? Каршы? Калыс? Бардыгы макул. Анда эмесе отурумду баштайбыз.

1. Кыргыз билим берүү академиясынын тегерегинде түзүлгөн кырдаал жөнүндө.

А.Мамытов: Урматтуу коллегалар, сөз академияны жабуу туралуу болуп жатат. Ошондуктан өзүмдүн расмий кайрылуумду айтам.

Урматтуу окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрү жана катышуучулар! Тилекке каршы эгемендиктин 25 жылдыгынын жана жаңы 2016-2017 окуу жылдын алдында биз билим берүү жана илим министрлигини тарабынан “белекке” тартуулаган жаңы чечимин алдык. Сөз 2016 жылдын 11-август күнү (№1176/1) бекиткен иш план жана кол коюлган буйрук туралуу жүрүп жатат. Тармактагы коррупция менен күрөшүү иш чараларынын алкагында Академияга төрт доомат коюлган жана бекитилген планга ылайык Кыргыз билим берүү академиясы жоюлушу каралган. Биринчиси, тармактагы коррупциялык көрүнүштөр, экинчиси, кызыкчылык конфликтиси, үчүнчүсү билим берүү деңгээлинин кескин төмөндөшү жана төртүнчүсү академияга жүктөлгөн миссиянын аткарылбай жатышы. Абалды оңдоо үчүн 2017-жылдын 30-февралына чейин (февралда болгону 28 күн) академияны жоюу, ал аткарып жаткан функцияларды министрлик структуралык түзүмдөрүнө бөлүштүрүп берүү жана тийиштүү укуктук-нормативдик актыларды иштеп чыгуу кралаган (45-пункт).

Биздин оюбузча аталган иш чара адистик өңүттө терең ойлонулган эмес жана юридикалык бир катар олдоксондуктарга жол берилген. Биз сиздердин талкууга бийлик өкүлдөрүнө жана адистик чөйрөгө багытталган ачык каттын долбоорун сунуштайбыз, катты көңүл коюп угууну, алымча, кошумча пикирлерди айтууну, түзүлгөн жагдай боюнча позицияңыздарды билдирүүңүздөрдү суранабыз. Эгер ушул кат туура деп эсептесеңер, ага кол коюп бергенге чакырабыз. Эч кимди мажбурлабайбыз, ар кимиңиз өз каалооңуз менен кол коюңуздар.

Сөз ачык кат менен тааныштыруу үчүн С.Байгазиевге берилет.

С.Байгазиев: Каттын аталышы: “Коррупцияга каршы күрөшкө жамынып, улуттун уңгулуу мекемесинин тамырына балта чабуу жана министр Э.К.Сариева өлкөнүн Президентинин саясатына каршыбы?” Кат Кыргыз Республикасынын Президенти А.Ш.Атамбаевге, Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Төрагасы Ч.А.Турсунбековго, Кыргыз Республикасынын Премьер-Министри С.Ш.Жээнбековго, Кыргыз Республикасынын Коргоо Кеңешине, көчүрмөсү: Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министри Э.К.Сариевага жөнөтүүгө даярдалды.

АЧЫК КАТ

Жакында өлкөбүздүн эгемендүүлүгүнүн 25-жылдыгынын алдында Билим берүү жана илим министрлиги кыргыз мамлекетине 65 жыл бою талыкпай кызмат кылып келген Кыргыз билим берүү академиясына карата, башкача айтканда Кыргызстандын педагогикалык илимине, ачык айтышыбыз керек, эч бир логикага сыйбаган, юридикалык эч бир мыйзамга туура келбеген вандалисттик акция жасады. Министрдин орун басары Т.Ашымбаеванын 2016-жылдын 11 августандагы (№ 1176/1) буйругун алдыңыздарга тарталы: **“Ликвидировать Кыргызскую академию образования (КАО) и перераспределить функции КАО между структурными подразделениями МОН КР”.**

1951-жылдан бери карай мекенибизге кызмат кылып келе жаткан, өлкөгө эмгеги сиңген, өзүнүн билим берүүгө кызмат кылуунун туруктуу салты калыптанган, эгемендүүлүктүн жылдарында жаш муундарды окутуу-тарбиялоо процессин жаңы муундагы окуу концепциялары, стандарттары, программалары, окуу китептери менен жабдуунун татаал жана жооптуу милдетин аркалаган Кыргыз билим берүү

академиясынын Ата журтубуздун эгемендүүлүгүнүн 25-жылдыгынын алдында алган “сыйлыгы” ушул.

КРдин Билим берүү жана илим министрлигинин Коллегиясы жыл сайын Кыргыз билим берүү академиясы тарабынан аткарылган жумуштарды карап, мезгил-мезгили менен жалпы отчетун угуп, талкуулап, биздин мекеменин иши жөнүндө, кийинки эле беш жылдыкты айтсак, дайыма оң чечимин чыгарып келген. КББАнын (КАОнун) ишмердигине министрликтин Токтом түрүндөгү же кагаз жүзүндөгү терс баасы болгон эмес. Эсептөө палатасынын текшерүүлөрү да академиянын эсеп-кысап иштеринен жаза берерлик жемкорлук фактыларын тапкан эмес. Академиянын ишмердиги өкмөт тарабынан 2 гана статья менен каржыланат. Бул айлык статьясы жана коммуналдык кызмат статьясы. Ушундай болсо академияда кайдагы коррупция болот? Академияда коррупция бар дегенди министрлик кайсы бармагынан соруп чыгарып жатат? Коррупция деген нерсе боюнча академияга тиешелүү юридикалык жактан негизделген эч бир факты министрликтин колунда жок. Миллиондон ашык балдар, миңдеген мугалимдер менен экономикалык кризистин оор шарттарына карабай өз милдетин ийгиликтүү аткарып жаткан Академияны жоюу жөнүндөгү чечим, ачык айталы, олуттуу аргументи жок, чиновниктик логикасыз өзүм билемдик жана мамлекеттин түп тамырын кыркууга багытталган нерсе экендигин айтпай коё албайбыз.

Мамлекеттин түп тамырын кыркууга багытталган деген ойду бекеринен айтып отурган жокбуз. Билим-тарбия — бул республиканын келечеги. Ал эми билим-тарбиянын илимий фундаментин түзүп, мектептердин, билим мекемелеринин, бала бакчалардын илимий негизин камсыз кылып, стратегиясын аныктап, коом үчүн түбөлүктүү мүнөздөгү эң орчундуу социалдык функцияны аткарып турган Кыргыз билим берүү академиясы кыргыздын эгемендүү мамлекетинин таянычы. Демек, академияны жок кылуу мамлекетибиздин тамырын кыркуу эмей эмне?

Кыргыз билим берүү академиясы өлкөбүздүн президенти А.Атамбаевдин **«Кыргызстандын элинин тарыхый жана маданий мурастарын окуп-үйрөнүүнү тереңдетүү жана жарандык атуулдукту калыптандыруу боюнча чаралар жөнүндөгү»** (27-январь, 2012-жыл) Жарлыгын турмушка ашыруу максатында соңку беш жылдын ичинде мугалимдер, студенттер үчүн улуу Манас эпосунун руханий балуулуктары жөнүндө 15 китеп жаратып, жарыкка чыгарды. Ошондой эле, академия тарабынан иштелип чыккан “Манас эпосун мектептерде жана жогорку окуу жайларында окутуунун концепциясы” да министрликтин Коллегиясы тарабынан кабыл алынган(2013-ж.). Манас боюнча эмгектерибиздин айрымдарын 2016-жылы министрлик өзү мектептерге рекомендация кылганын унутуп койсо керек. **“Манас баатыр – урпактарыбыздын патриоттук идеалы”** аттуу академиянын китебин Жогорку Кеңештин депутаты А.Кулбараков өз каражатынан 1000 нуска чыгарып, Нарын областынын мектептерине акысыз таратты. Кыргызстандагы “Манастануу” биринчи окуу китеби да биздин академияда жаралган. Ушундай ишти жасаган академияны жоюу өлкөнүн Президентинин саясатына министрликтин каршы чыгуусубу? Улут сыймыгы- улуу Манас эпосун окуу планына киргизүү жөнүндөгү кыргыз интеллигенция өкүлдөрүнүн бир нече кайрылуусуна карабай, Э.Сариева маселени оң чечкен жок.

Эгемендүүлүктүн жылдарында Кыргыз билим берүү академиясы өзгөргөн мезгилдин жаны талаптарына чапчандык менен жооп берип, билим берүүнүн мазмунун жана окутуунун технологиясын жаңылоодо жана мектептер үчүн жаңы билим берүү стандарттарын, жаңы муундагы окуу программаларын, окуу китептерин, окуу куралдарын, инновациялык технологияны иштеп чыгууда демилгелүүлүктү, мобилдүүлүктү көрсөттү. Академиянын кызматкерлери тарабынан мугалимдер үчүн 35 фундаменталдык монографиялар, 200 илимий-методикалык китептер, колдонмолор, окуу куралдары жарык көрүп, 1000 ден ашык илимий-методикалык макалалар жарыяланып, мектеп окуу планындагы 23 предметтин бардык программалары, окуу китептери бардык класстар боюнча иштелип чыгып, окумуштуулар кеңеши тарабынан

бекитилип, басылып чыгып, практикада колдонулуп жатат. Академия бүгүнкү моралдык кризистин шартында “Мектеп окуучуларын жана жаштарды тарбиялоо концепциясын” иштеп чыгып, аны 2014 - жылы министрликтин Коллегиясы бекитип, азыр мектептердин таалим-тарбия иштеринде колдонулууда. Бүгүнкү күндө академиянын коллективи “Кыргыз Республикасынын Билим берүү стратегиясына ылайык компетенттүүлүктүн негизинде илимий-окуу-методикалык комплексти модернизациялоо жана өркүндөтүү” деген маанилүү проблеманын үстүндө иштеп жатат. Бул теманын алдында билим берүүнүн орчундуу концептуалдык маселелери, элдик педагогиканын, окуу-тарбия процессин модернизациялоонун проблемалары, тарбиялоонун жакшыртуунун теориялык-практикалык актуалдуу маселелери иштелүүдө жана алынган натыйжалар апробацияланууда. Окуу китептеринин жаңы муунун жаратуу боюнча, аларды мектептерден эксперименттерден өткөрүү боюнча мыйзамдык- нормативдик жаңы база иштелип чыгып, академия бул багытта жаңы кадамдарды жасап жатат. 2015-жылы академия жаңы базистик окуу планын, окуу предметтери боюнча жаңы стандарттарды иштеп чыгып, алар министрликтин Коллегиясы тарабынан кабыл алынды. Жыл сайын академия мугалимдердин август кеңешмесине карата ар бир предмет боюнча методикалык рекомендацияларды иштеп чыгып, “Кутбилим” газетасына жарыялайт. Министрлик ошол рекомендацияларды бетке кармап, август кеңешмелеринде мектептерге барат.

Андан сырткары, ар бир маанилүү иш-чара («Жылдын мыкты мугалими», «Жылдын мыкты мектеби», «Жылдын мыкты бала бакчасы» сыяктуу конкурстар, олимпиадалар ж.б.) Кыргыз билим берүү академиясынын активдүү катышуусу менен же түздөн түз жетекчилиги менен өтүп келет жана алардын бир тобун Кыргыз билим берүү академиясы өткөрө баштагандан бери бул багытта нааразычылыктар, дооматтар да азайганы кашкайган чындык.

Кыргыз билим берүү академиясы өлкөнүн агартуу тарыхында зор роль ойноп келген. Мурдагы Кыргыз Советтик Социалисттик Республикасынын өкмөтүнүн атайын токтому менен 1951-жылы ноябрь айында Кыргыз педагогика илим-изилдоо институту (КирНИИП) түзүлгөн. 1951-жылдардан баштап бул мекеме Кыргызстандагы бирден-бир педагогикалык илимий борборго айланат. Аталган педагогикалык мекеме факты жүзүндө мектептердеги окуу-тарбия процессинин илимий - теориялык, илимий-методикалык таянычы болуп калган. 1951-жылдан ушул күнгө чейин академиянын аспирантурасы аркылуу 451 педагогика илиминин кандидаттары жана 52 илимдин докторлору даярдалган. Бүгүнкү күндө академиянын жогорку квалификациядагы илимий адистери иштеп жатпаган жогорку окуу жайлары республикада жокко эсе. Академиядан республиканын он миндеген мугалимдери өздөрүнүн кесиптик чеберчилигин жогорулатышкан жана жогорулатып жатышат. Бул жылдардын ичинде академияда жыйырма төрт республикалык педагогикалык окуулар өткөрүлгөн. Соңку жылдарда алыскы элеттерден курска келген мектеп мугалимдеринин 90 проценти академиянын окутуучуларынын лекциялык ишмердигине карата “4”, “5” деген бааны койгон кайтарым анкеталык сурамжылоолор бизде сакталып турат. Демек, министрликтин буйругундагы академия өзүнүн функциясын аткарбай калды деген бүтүм кызылдай калп жана бул министрликтин жетекчилеринин интеллигенттүүлүгүнөн кабар бербейт.

Министрликтин академияга каршы дагы бир аргументи суу кечпейт. Министрлик билим берүүнүн сапаты катастрофалык түрдө төмөндөп кетти деп өз буйругунда жазат. Академия билим берүүнүн мазмунун аныктайт жана аныктап берген. Ал эми мектептердеги билим берүүнүн катастрофалык абалы үчүн министрлик өзү жоопкер. Өзүнүн кемчилигин академияга шылтоо жоопкерчиликтен кутулуп кетүүнүн гана амалы. Министрликтин буйругунда **“перераспределить функции КАО между структурными подразделениями МОН КР”** деп жазылат. Академиянын функцияларын министрликтин структуралык түзүмдөрүнө берүүнүн келечеги да, укуктук негиздемеси да

тайкы. Анткени, министрлик аткаруу бийлигинин органы, ал эми академия - илимий мекеме. Аткаруу органдарында иштеген кызматкерлердин статусу - мамлекеттик кызматкер, ал эми илимий мекемеде иштегендердин статусу - илимий кызматкер экендиги эске алынган эмес. Тийиштүү адистердин кызматтык функциялары, укуктары жана милдеттери ар башка. Мамлекеттик кызматкерден илимий изилдөөлөр менен расмий алек болушун жана тийиштүү талап коюлушун мыйзамдык алкакта элестетүү кыйын. Мындай олдоксон сунуш илимге тийешеси жана объективдүү түшүнүгү жок чиновник тарабынан сунушталышы мүмкүн.

Министрликтин жетекчилиги мектеп окуу китептеринин илимий экспертизасын дагы илимий мекемеден алып, академиядан тышкаркы бир коомдук түзүмгө берип таштады. Коомдук түзүм академияны алмаштырды. Министрлик окуу китебин мурдатан салт болуп калган илимий негизден ажыратууда. Э.Сариеванын башкаруусунда министрликте мына ушундай комедия ойнолуп жатат. Мурда илимде, билим берүүдө иштебеген, анын ички сырын, механизмдин билбеген Э.Сариева билим берүүнү кайсы туюкка алып барып такаар экен.

Өз өлкөсү менен узак тарыхый жолду баскан, агартуунун, билим берүүнүн түмөн түйшүктөрүн, азап-тозокторун башынан кечирип, “Манас” деп жашап келе жаткан Кыргыз билим берүү академиясынын түптүү, тамырлуу тарыхына кол шилтеп, аны жоюп салууга болобу? Албетте, биздин мекемеде кемчиликтер жок деп айта албайбыз. Экономикалык кризисте турган Кыргызстандын шартында анын бир мекемесинин телегейи тегиз болушу мүмкүн эмес. Айрым мүчүлүштөр үчүн аны жоюп жиберүүгө эмес, жардам берүүгө умтулуу керек.

Академиянын материалдык-техникалык базасын чындоого мамлекеттен бир тыйын бөлүнбөсө да, соңку беш жылда мекемебиздин жаңы маалыматтык технологиялык негизи кыйла чыңдалды. Чет өлкөлүк USAID, «Сапаттуу билим», Германия эл аралык кызматташтык коому жана башка долбоорлор менен кызматташуу активдешти. Академиянын бир катар илимий кызматкерлери чет өлкөлөргө барып, өз квалификацияларын жогорулатып келишти: АКШда - 8 адам, Германияда - 3 адам, Литвада - 1 адам. Академияда интерактивдик доскалар, интернет кызматы, илимий китепкана иштейт. Бардык лабораториялар жана кафедралар компьютердик техникалар менен жабдылган. Ушунун баарын өкмөткөөлүмтүгүбүздү артпай, өз күчүбүз менен жасадык. Эми академияны жоёбуз деген чечимин кандай түшүнсөк болот?

Башка мамлекеттер өздөрүнүн педагогикалык билим берүү академияларын ар тараптан колдоп өстүрүп жатышат. Украинанын педагогикалык академиясында жана анын илимий институттарында, борборлорунда 1185 илимий кызматкер эмгектенет, анын 181 адамы илимдин докторлору, 502 киши илимдин кандидаттары. Украинанын педагогикалык академиясынын 51 академиги жана 91 корреспондент- мүчөсү бар. Ушунун өзү эле Украинада педагогикалык академияга кандай чоң маани берилерин күбөлөп турат. Ал эми Россиянын Билим берүү академиясынын (РАО) курамында 20-га жакын институт бар. Казакстандын эки педагогикалык академиясы бар. А биздин министрлик болсо жогорудагыдай вандалисттик менен өзүнүн мээ борбору (мозговой центр) болгон академиясын кыйратып жатат. Министрликтин башында турган Э.Сариеваны кандай түшүнүүгө болот. Министр айым Кыргызстанды Африкага же Афганистанга айланткысы келеби?

Министрлик 2-3 – жылдан бери Кыргыз билим берүү академиясын жоюу жөнүндөгү чечимин өлкөнүн Коопсуздук кеңешинин 2014 - жылдагы эч бир юридикалык документке жана фактыга таянбай туруп, эч кимди коррупция боюнча колунан кармап алган юридикалык далили, документалдуу далилдөөсү жок эле министрликтин оозеки жамандоосуна негизденип шашылыш, компетентсиз, мыйзамсыз түрдө КББАны кайра түзүү жөнүндөгү чечимине таянат. Коопсуздук кеңешинин чечими да таптакыр түшүнүксүз. Балдардын келечеги үчүн иштеп жаткан академияга каршы чечим чыгаруу **Коопсуздук кеңешинин** ишиби? Министр Э.Сариева чет өлкөлүк долбоорлордун

кызыкчылыгына карап, ошол долбоорлордун тымызын глобалисттик, космополиттик, масондук максаттарына жана умтулуштарына сын көз менен караган, улуттук кызыкчылыктардын позициясында турган Кыргыз билим берүү академиясын тезирээк жоюуга куштар экенин билебиз. Себеби, министрлик тарабынан 2017-жыл жана андан аркы жылдар үчүн академиядан тышкары түзүп жаткан жаңы окуу планында улуттун сыймыгы болгон жана рухий байлыгы болгон **КЫРГЫЗ АДАБИЯТЫ** өз алдынча предмет катары жоюлган. Азыр жаңы окуу планында “Кыргыз жана дүйнөлүк адабият” деген жаңы предмет киргизилип, мектептерде апробациядан өтүп жатат. Кыргыз адабияты дүйнөлүк адабиятка сиңирилип, жок болуу коркунучунда. Бул министрликтин улутка каршы жасаган кыянатчылыгынан башка эч нерсе эмес. Мунун өзү чет өлкөлүк арам ойлуу долбоорлордун улуттун тамырын кыргыздын өзүнүн колу менен тымызын кыркып, этносту жок кылуу мүдөөсүнө кызмат кылуу деген сөз.

Быйылкы мугалимдердин август кеңешмесинде республиканын мамлекеттик тил боюнча кабыл алган стратегиясына каршы дагы бир акция жасады. Кыргыз мектептериндеги 5-6 – кыргыз класстардын “Кыргыз тили” окуу планынан бирден саатты министрлик жок кылган. Бул педагогикалык коомчулукту дүрбөлөңгө түшүрүп жатат.

Урматтуу Президент, урматтуу Төрага, урматтуу Премьер-Министр,

КРдин билим берүү жана илим министрлигинин мамлекеттин стратегиялык пландагы мекемесин, Кыргызстандын педагогика илимин жок кылууну көздөгөн, кызмат креслосуна бир келип, кайра кетчү компетентсиз чиновниктердин Кыргыз билим берүү академиясын жоюу жөнүндөгү чечимин жокко чыгарууга чара көрөсүздөр деп ишенебиз. Чиновник бүгүн бар, эртең жок. Ал эми балдардын окуу - тарбия ишинин илимий-теориялык базасын камсыз кылып турган академия түбөлүктүү. Коллективди министрлик менен соттоштуруп иштен алагды кылбай, ансыз да эң аз маяна менен иштеп жаткан илимий кызматкерлердин мындан ары активдүү иштешине шарт түзүп берүүңүздөрдү суранабыз.

А.Мамытов: Буйрук 19-августта келип түштү. Көп пункту бар буйрук экен, план майда шрифт менен жазылыптыр. Буйруктун академияга кандай тиешеси бар деген жерлерин тактап отуруп академияны жоюу жөнүндө маалыматты көрүп алып министрликке бардым. Министрдин орун басарлары билбейбиз деп чыгышты. Коррупция менен күрөшүү борборунун жетекчиси министр баарын билет деди. Ошолор иштеп чыккан экен, министр колун коюптур планга, коргоо кеңешинин иш планына киргизиптир. Бизге бирди, коомчулукка, жогору жакка башка информация берет деген пикирге мен ишенип калдым. Буйрукту Ашымбаеванын колу менен чыгартыптыр. Буйрукту алаары менен мен премьер-министрдин атына кызматтык кат жаздым. Ал кат премьердин колуна жетти, тийиштүү бөлүмдөр ишин башташты.

25-августта дагы Бишкек шаарынын мугалимдердин август кеңешмесинин алкагында дагы чыгып сүйлөөгө туура келди. Андан кийин НБТ телеканалына интервью бердим, Азаттыкка интервью бердим, Биринчи радиого чыгып сүйлөдүм, Би-би-сиге интервью бердим. Эртең Азаттыкка кызматкерлер барып комментарийлерин беришет. Ар бирибиз академия тегерегинде колдон келген иш-аракеттерибизди жасашыбыз керек. 7-8 күндүн тегерегинде академия жасаган жумуштары туралуу ойлоно берип мен өзүмдүн ресурсумду колдонуп болдум деген пикирге келдим. Ошондуктан ачык катты Советбек Орозкановичке, Алмаз Даткабековичке, Макиль Токтогуловнага суранып кат жазуу тапшырмасын бердим.

Башында катты кыргызча, орусча берели деп ойлогонбуз, бирок мамлекет болгондон кийин кыргыз тилинде даярдоону туура көрдүк. Орус тилдүү гезиттердин жарыя кылаарына ишеничим төмөн. Окумуштуулар кеңешинин чечиминин долбоорун даярдап койдум, ачык каттын мазмунун, чечимдин долбоорун талкуулап берсениздер.

А.Мамытов окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрүн чечимдин долбоору менен тааныштырды.

Кыргыз билим берүү академиясынын тегерегинде түзүлгөн кырдаал тууралуу жетекчилердин расмий информациясын угуп, академияга коюлган дооматтарды ар тараптан талдап, педагогика илиминин өнүгүү келечегине балта чабылып жатканын эске алып Кыргыз билим берүү академиясынын окумуштуулар кеңешинин кеңейтилген отуруму төмөндөгү **чечимди кабыл алат:**

1. Кыргыз Билим берүү академиясына карата Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлигинин дооматтары, акыркы эки-үч жыл ичиндеги күч алган бир ууч шылуундардын жана адистик даярдыгы төмөн чиновниктердин академия тууралуу бийликтин жана коомчулуктун терс пикирин калыптандыруу иш аракеттери, педагогика илиминин борбору болгон мекемени тарых жана маданият жылын белгилөө учурунда жоюп жиберүү демилгеси адистик жана саясий олдоксондуктун жеткен чеги, мамлекеттүүлүк көз караштын кадыресе жоктугунун бирден бир белгиси катары таанылсын.

2. Түзүлгөн кырдаалды мүнөздөгөн Кыргыз билим берүү академиясынын ачык каты жактырылсын жана мамлекеттик бийлик бутактарынын жетекчилерине тикелей жана массалык маалымат каражаттары аркылуу жиберилсин, АкиПресс агенттигине жана академиянын расмий сайтына жарыялансын.

3. Ачык катта көтөрүлгөн маселелер боюнча мыйзам тарабынан белгиленген мөөнөттө бийликтин расмий реакциясы жана объективдүү чечими чыгарылбаса, төмөндөгү иш чараларды уюштуруу жагы колго алынсын:

- академияны жана педагогика илимин коргоо комитетин түзүү, мыйзам чегинде пикет уюштуруу, илимий-педагогикалык коомчулукка кайрылуу, теле, радио-дебаттарды уюштуруу, жеке көз карашын ачыктоо жана академияга коюлган дооматтарды негиздеп берүү максатында мындай иш-чараларга министрди чакыруу (академиянын жетекчилери жана профсоюз комитети);

- Жарандык Кодекстин талаптарына ылайык билим берүү академиясынын ар намысын, зоболосун жана адистик ишмердик репутациясын коргоо максатында билим берүү жана илим министрлигин тийиштүү буйругун жана иш-чарасын чакыртып алуу (18 статья, 2 пункт) жана академияга багытталган моралдык кысым жана басынтуу иш-аракеттери үчүн министр Э. Сариевадан жана министрдин орун басары Т. Ашымбаевадан акчалай компенсация өндүрүү боюнча сотко кайрылуу. Соттук оң чечим кабыл алынып калса, өндүрүлгөн каражатты жаңы муундагы окуу китептерин иштеп чыгарууга жумшоо жактырылсын (А. Мамытов, А.Токтомаматов, С. Жунусбаев);

- түзүлгөн кырдаалдын өнүгүү өзгөчөлүктөрү тууралуу мезгил-мезгили менен пресс-конференцияларды уюштуруу (Б. Субанова, борбор жана лаборатория башчылары).

Кыргыз билим берүү академиясынын тегерегинде түзүлгөн кырдаал тууралуу жетекчилердин расмий информациясын угуп, академияга коюлган дооматтарды ар тараптан талдап, педагогика илиминин өнүгүү келечегине балта чабылып жатканын эске алып Кыргыз билим берүү академиясынын окумуштуулар кеңешинин кеңейтилген отуруму төмөндөгү **чечимди кабыл алат:**

1. Кыргыз Билим берүү академиясына карата Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлигинин дооматтары, акыркы эки-үч жыл ичиндеги күч алган бир ууч шылуундардын жана адистик даярдыгы төмөн чиновниктердин академия тууралуу бийликтин жана коомчулуктун терс пикирин калыптандыруу иш аракеттери, педагогика илиминин борбору болгон мекемени тарых жана маданият жылын белгилөө учурунда жоюп жиберүү демилгеси адистик жана саясий олдоксондуктун жеткен чеги, мамлекеттүүлүк көз караштын кадыресе жоктугунун бирден бир белгиси катары таанылсын.

2. Түзүлгөн кырдаалды мүнөздөгөн Кыргыз билим берүү академиясынын ачык каты жактырылсын жана мамлекеттик бийлик бутактарынын жетекчилерине тикелей жана

массалык маалымат каражаттары аркылуу жиберилсин, академиянын расмий сайтына жарыялансын.

3. Ачык катта көтөрүлгөн маселелер боюнча мыйзам тарабынан белгиленген мөөнөттө бийликтин расмий реакциясы жана объективдүү чечими чыгарылбаса, төмөндөгү иш чараларды уюштуруу жагы колго алынсын:

- академияны жана педагогика илимин коргоо комитетин түзүү, мыйзам чегинде пикет уюштуруу, илимий-педагогикалык коомчулукка кайрылуу, теле, радио-дебаттарды уюштуруу, жеке көз карашын ачыктоо жана академияга коюлган дооматтарды негиздеп берүү максатында мындай иш-чараларга министрди чакыруу (академиянын жетекчилери жана профсоюз комитети);

- Жарандык Кодекстин талаптарына ылайык билим берүү академиясынын ар намысын, зоболосун жана адистик ишмердик репутациясын коргоо максатында билим берүү жана илим министрлигин тийиштүү буйругун жана иш-чарасын чакыртып алуу (18 статья, 2 пункт) жана академияга багытталган моралдык кысым жана басынтуу иш-аракеттери үчүн министр Э. Сариевадан жана министрдин орун басары Т. Ашымбаевадан акчалай компенсация өндүрүү боюнча сотко кайрылуу. Соттук оң чечим кабыл алынып калса, өндүрүлгөн каражатты жаңы муундагы окуу китептерин иштеп чыгарууга жумшоо жактырылсын (А. Мамытов, А.Токтомаматов, С. Жунусбаев);

- түзүлгөн кырдаалдын өнүгүү өзгөчөлүктөрү тууралуу мезгил-мезгили менен пресс-конференцияларды уюштуруу (Б. Субанова, борбор жана лаборатория башчылары).

Окумуштуулар кеңешинин ушундай чечимин кабыл алууга жана ачык катты аталган жактарга жөнөтүү чечимине ким макул? Каршы? Калыс? Бардыгы макул.

Окумуштуулар кеңешинин 19 мүчөсүнөн отурумга катышкан 18 мүчөсү чечимди колдоп добуш беришти, окумуштуулар кеңешинин кеңейтилген форматындагы отурумга Кыргыз билим берүү академиясынын катышкан бардык адистери дагы колдоп добуш беришти. Каршы, калыс болгон жок.

2.Кол жазмаларды бекитүү.

2.1.Эгемен Кыргызстан: Кыргызстандын орто мектептеринин 9-классы үчүн «Кыргызстан тарыхы» окуу китебине толуктама (түзгөндөр: М.Иманкулов, А.Акунов, Т.Чоротегин, Э.Ишекеева, А.Дөталиев – 46 бет).

М.Иманкулов

2.2.Об утверждении рукописи курса «История религиозной культуры» (составители: М.Иманкулов, И.Курбанова, И.Асланова, К.Курманалиев, Т.Исаева - 102 стр.).

М.Иманкулов

Эки кол жазма боюнча лабораториянын чечими, рецензиялар даяр болбогондуктан окумуштуулар кеңешинде каралган жок.

2.3.Оцениваем навыки чтения в начальных классах. Методическое пособие от проекта USAID «SavetheChildren» (составители: С.Хамзина, И.Низовская, Г.Фадеева, А.Мааткеримова – 71стр.).

Слушали: Представление заведующего Лабораторией дошкольного и начального школьного образования, к.п.н. Токтомаматова А.Д. рукописи методического пособия «Оцениваем навыки чтения в начальных классах» (авторы-составители: Хамзина С.А., Низовская И.А., Фадеева Г.Н., Мааткеримова А.Д., объем: 71 стр.).

Методическое пособие подготовлено в рамках проекта USAID «Читаем вместе», в нем представлены инструменты и процедуры проведения формативного оценивания навыков чтения в начальных классах, разработанные на основе предметных стандартов по родному языку и чтению и апробированные на практике. Оно сфокусировано на формативном оценивании навыков или компонентов чтения (фонологическая

осведомленность, декодирование слов, словарный запас, беглость чтения и понимание прочитанного).

Рукопись состоит из 4-х разделов, списка использованной литературы и приложений. Содержание разделов сфокусировано на оценивании техники чтения (Раздел 1), оценивании понимания и словарного запаса (Раздел 2), оценивании понимания прочитанного текста (Раздел 3), оценивании навыков письма (Раздел 4).

В методическом пособии даны инструменты оценки каждого из перечисленных навыков чтения: формы оценки техники чтения, тест – путаница и тест «Угадывание пропущенных слов», карта произведения, карта понятий, карта сочинения.

В каждом разделе пособия дается подробная инструкция (пошаговая) по работе с материалами раздела, а также рекомендации по работе с учащимися, имеющими трудности в чтении.

В приложениях читатель может ознакомиться с такими материалами как оценка техники чтения (по полугодиям), сбалансированная карта показателей, примеры оценочных работ и материалы для дополнительного чтения, а также образцами работ самих учащихся.

Материалы методического пособия, как в теоретическом, так и в практическом плане очень интересны в плане формативного оценивания навыков чтения младших школьников, в них учтены возрастные и психологические особенности детей данного возраста, а также в нем сохранена системность, последовательность работы по формированию навыков чтения. Поэтому методическое пособие будет полезным и интересным для учителей, ученых и методистов, а также для родителей. Методическое пособие может быть рекомендовано для использования педагогами при подготовке и проведении уроков в школе, а также на курсах или семинарах по повышению квалификации и обучении будущих учителей начальных классов.

На основании обсуждения и с учетом мнений специалистов рукопись методического пособия «Оцениваем навыки чтения в начальных классах» одобрена. Итоги голосования: за утверждение рукописи проголосовали 18 присутствующих членов Ученого совета, против, воздержавшихся нет.

На основании вышеизложенного **Ученый Совет постановляет:**

1. Утвердить рукопись методического пособия «Оцениваем навыки чтения в начальных классах» (составители: С.Хамзина, И.Низовская, Г.Фадеева, А.Мааткеримова – 71стр.).
2. Рекомендовать рукопись к изданию и для использования на практике.

2.4. Безопасность дорожного движения. Учебно-методический комплекс на кырг. и русск. языках (составители: Алмаз Тажибай, М.Эсенгулова, В.Кемелова, Т.Мамбеткулов – 96 стр.).

Слушали: Б.С.Рыспаеву, зав.лабораторией естественно-математических предметов КАО, которая представила рукопись модуля для тренеров по подготовке администрации школ к снижению рисков стихийных бедствий «Безопасность дорожного движения» (сост. А.Тажыбай, М.Эсенгулова, В.Кемелова, Т.Мамбеткулов).

Данная рукопись является учебно-методическим комплексом для 2-5 классов общеобразовательной школы и предназначена для учащихся, учителей и родителей. Рукопись УМК касается учебных предметов «Родиноведение», «Основы безопасности жизнедеятельности», где проводится обучение учащихся 1-5 классов по правилам дорожного движения и безопасного поведения. Рукопись способствует улучшению знаний и навыков культуры поведения детей на дорогах и обеспечивают их жизнедеятельность в повседневной жизни. Методическое пособие соответствует требованиям написания пособия по охвату учебного материала, методическому аппарату и объему.

Рукопись рассмотрена на заседании лаборатории, получена рецензия эксперта, в результате чего была отмечена актуальность рассматриваемой проблемы и необходимость включения данного модуля в курсы повышения квалификации руководителей школ. Отмечая положительные стороны рукописи, составителям были также даны рекомендации по ее улучшению в процессе редактирования и публикации.

Заслушав представленную информацию, изучив рецензию, Ученый совет отмечает соответствие учебно-методического комплекса принятым требованиям. Во время голосования за утверждение данной рукописи проголосовало 18 присутствующих членов Ученого совета, против, воздержавшихся нет.

На основании вышеизложенного, **Ученый совет постановляет:**

1. Утвердить рукопись учебно-методического комплекса (УМК) «Безопасность дорожного движения» (сост. А.Тажыбай, М.Эсенгулова, В.Кемелова, Т.Мамбеткулов, ст. – 95) и рекомендовать ее к изданию.

Председатель ученого совета
д.п.н., проф.

А.Мамытов

Ученый секретарь

А.Ниязова